

1.1 Konsernihallinto

Kunnanhallituksen alaiset toiminnot ja talous muodostuvat kolmesta tulosyksiköstä. Hallinto- ja viestintä, tietohallinto ja maataloustoimi muodostavat hallintopalvelujen tulosyksikön. Talous- ja omistajaohjaus ja henkilöstöhallinto muodostavat talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosyksikön ja elinkeino- ja työllisyyspalvelut sekä maankäyttö muodostavat elinkeinopalvelujen tulosyksikön. Tulosyksiköt muodostavat yhdessä konsernihallinnon palvelualueen.

Palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntakonsernin johtamisen ja palvelutuotannon

1.1.1 Talous

Konsernihallinnon talous käsittää noin 10 % koko kunnan toimintakatteesta. Vuoden 2024 talousarvio on valmisteltu tiukan talouden periaatteiden mukaisesti turvaten organisaation toiminnan kannalta olennaisten palvelujen taso.

Palvelualueen tulot ovat edellisiä vuosia heikommalla tasolla hallintopalveluiden talousarvioon vuonna 2023 kohdistetun 400.000 euron omaisuuden myynnin vuoksi. Maankäytön tulojen arvioidaan pysyvän vuoden 2023 tapaan aiempia

kannalta oleellisia hallinnollisia palveluja.

Konsernihallinto huolehtii kunnan edunvalvonnan ja päätöksenteon edellytyksistä. Myös kasvun ja elinvoiman kehittämisen kannalta olennaisia palveluita on koottu yhteen konsernihallinnon alaisuuteen.

Konsernihallinnon talousarvion kokonaisuudessa esitetään määrärahat kunnanhallitukselle ja valtuustolle sekä keskusvaalilautakunnalle ja tarkastuslautakunnalle.

vuosia alemmalla tasolla tonttimyynnin vähentymisen vuoksi yleisen taloustilanteen heikennyttä ja korkojen nousua.

Konsernihallinnon kustannukset pienenevät neljä prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimmat säästötoimenpiteet on tehty elinkeinopalveluissa, jossa toimintakate pienenee 27 prosenttia.

Konsernihallinnon talous	TP 2022	TA/M 2023	TA 2024	Muutos 2023-2024	
1000 euroa				euroa	%
Toimintatulot					
Hallintopalvelut	1260,6	1730,1	1301,3	-428,7	-25 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	287,0	273,5	233,5	-40,0	-15 %
Elinkeinopalvelut	2030,4	1386,5	1609,2	222,7	16 %
Yhteensä	3578,0	3390,0	3144,0	-246,0	-7 %
Toimintamenot					
Hallintopalvelut	2402,8	2396,5	2469,9	73,3	3 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	2390,3	3001,6	3000,6	-1,1	0 %
Elinkeinopalvelut	3789,5	3664,0	3268,4	-395,6	-11 %
Yhteensä	8582,6	9062,2	8738,9	-323,4	-4 %
Toimintakate*					
Hallintopalvelut	-1142,2	-666,5	-1168,5	-502,0	75 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut	-2103,3	-2728,2	-2767,1	-38,9	1 %
Elinkeinopalvelut	-1759,1	-2277,5	-1659,2	618,3	-27 %
Yhteensä	-5004,6	-5672,2	-5594,9	77,4	-1 %

*tulosyksikön toimintakate on valtuustoon nähden sitova talouden tavoite

Avustukset ja jäsenmaksut, Konsernihallinto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos	
				€	%
Avustukset, yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut	537 659	518 370	453 350	-65 020	-12,5 %
Avustukset yhteisöille	76 644	103 600	103 344	-256	-0,2 %
Jyväsräi ry	55 000	55 000	56 364	1 364	2,5 %
Työllistämisen kuntalisä yhteisöille ja yrityksille	0	35 000	35 000	0	0,0 %
Kyläyhdistysavustukset (100 euroa/yhdistys)	800	1 600	1 000	-600	-37,5 %
Muut avustukset	20 844	12 000	10 980	-1 020	-8,5 %
Yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut	461 015	414 770	350 006	-64 764	-15,6 %
Laukaan Kehitysyhtiö Oy	144 000	108 000	48 000	-60 000	-55,6 %
Keski-Suomen Liitto	237 824	235 500	243 500	8 000	3,4 %
Suomen Kuntaliitto	60 150	50 000	42 500	-7 500	-15,0 %
KT Kuntatyöntekijät	17 770	20 000	15 000	-5 000	-25,0 %
Nelostie E75 ry	376	390	376	-14	-3,6 %
Suomen vesitieyhdistys ry	340	280	75	-205	-73,2 %
Pro ystie yhdistys ry	200	200	200	0	0,0 %
Keski-Suomen Kylät ry	100	100	100	0	0,0 %
Ilmavoimien Soittokunnan tukiyhdistys ry	150	150	150	0	100,0 %
Päijänteen metsänhoitoyhdistys ry	105	150	105	-45	-30,0 %

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Valtuuston 25.9.2023 hyväksymään talouden tasapainottamishjelmaan perustuen talousarvioon on sisällytetty seuraavat toimenpiteet

1. tasapainottamistoimenpide: lyhyiden sijaisuuksien vähentäminen, erilliskorvauksien vähentäminen tehtäväjärjestelyin, työssäolopäivien lisääminen ja säästövapaiden purkaminen, säästö 20.000 euroa
2. koulutuskorvausten täysimääräinen hyödyntäminen, säästö 10.000 euroa
3. työterveyshuollon kilpailutus, säästö 35.000 euroa
4. henkilöstöltä kerätyt toimenpiteet, jotka eivät sisälly muihin tasapainottamishjelmaan toimenpiteisiin, säästö 35.000 euroa.
5. keskitetyt talouden ja hallinnon tehtävät, säästö 40.000 euroa
6. hyvinvointi- ja perhekeskuksen, työllisyyspalveluiden ja nuorisopalveluiden tehtävien tarkastelu ja tarkoituksenmukaisten kokonaisuuksien luominen, säästö 6.200 euroa
7. painatusten ja ilmoitusten vähentäminen, säästö 10.300 euroa
8. tapahtumajärjestämisen ja osallistumisen vähentäminen on toteutettu koulutus- ja kulttuuripalveluja vähentämällä 13.650 euroa.

Sopeutusohjelmassa on 40.000 euron panostus, jotta johtamisen, työhyvinvoinnin, työssäolopäivien lisäämisen toteuttaminen lähtee käyntiin. Toinen panostus on työllisyyspalveluiden eläkearviointien vauhdittamiseen, 25.000 euroa. Kyseessä on projekti, jossa yksityiseltä lääkäriasemalta ostetaan työkykyarvioinnit mahdollisimman monelle eläkekelpoiselle henkilölle.

Lisäksi talousarvioon sisältyy seuraavat olennaiset sopeuttamistoimenpiteet

- Elinkeinopalvelut: Yhteistoimintaosuuksia hankkeisiin ja tapahtumayhteistyöhön karsittiin 52.800 eurolla. Lisäksi Laukaan kehitysyhtiölle elinkeinopalveluiden tuottamisesta maksettavaa summaa leikattiin 24.000 euroa.
- Työllisyyspalvelut: Palkkatukityöllistämistä leikattiin 200 000 euroa.

1.1.2 Palvelujen järjestäminen

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen tehtävä on tuottaa sisäisiä tukipalveluja, luoda päätöksenteon edellytyksiä sekä huolehtia kunnan ylimmästä päätöksenteosta, sen valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintopalvelut tulosyksikön talousarvio sisältää päätöksenteosta valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan toiminnan. Kunnanhallituksen alaiset vaikuttamistoimielimet vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, sekä nuorisovaltuusto sisältyvät hallintopalvelujen alle. Tulospaikoista hallinto- ja viestintä, tietohallinto ja maaseututoimi muodostavat hallintopalvelujen kokonaisuuden. Hallintopalveluiden tulosyksikköä johtaa hallintojohtaja.

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Perustana ovat kuntalain mukainen tavoite huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista. Valtuusto vahvistaa sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista, päättää kunnan strategioista ja keskeisistä toimintasäännöistä. Valtuusto vahvistaa myös kuntakonsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet. Valtuusto kokoontuu arviolta 6-7 kertaa vuodessa.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta, edunvalvonnasta, henkilöstöpolitiikasta, sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus vastaa myös kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja kunnan omistajaohjauksesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Valtuuston ja kunnanhallituksen tulot ja menot kohdistuvat samalle kustannuspaikalle. Kustannuspaikan suurimmat menot koostuvat henkilöstökuluista ja

kuntien yhteistoimintaosuuksista. Henkilöstökulujen arvioidaan olevan -312.420 euroa, niihin kuuluu muun muassa luottamushenkilöiden palkkiot, sekä kunnanjohtajan palkka. Kuntien yhteistoimintaosuuksiin on varattu -280.000 euroa, niitä ovat muun muassa Kuntaliiton ja Keski-Suomen liiton jäsenyydet. Muita mainittavia kunnanhallituksen toiminnan menoeriä ovat koko kuntaa koskevat vakuutus-, viestintä- ja ict-kustannukset sekä luottamushenkilö- ja yhteiskuntasuhdetoimintaan liittyvät kustannukset. Toimintamenoihin on varattu yhteensä -928.580 euroa. Lisäksi kunnalla on velvollisuus huolehtia hautaustoimintalain mukaan vainajan hautajaisjärjestelyistä, mikäli vainajalla ei ole ketään omaista huolehtimaan järjestelyistä. Näihin toimintamenoihin on varattu -5.000 euroa.

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto ovat kunnanhallituksen alaisia vaikuttamistoimielimiä, joiden tarkoitus on valvoa ja ajaa kohderyhmiensä etuja kunnan päätöksenteossa. **Veteraaniasiain neuvottelukunta** on ollut yksi kunnan vaikuttamistoimielimistä, mutta vuoden 2023 aikana toiminta päättyi. Veteraanityö muuttuu perinnetyöhön. Nuorisovaltuuston on tarkoitus jatkaa vuonna 2023 alkanutta avustusrahatoimintaa ja siihen on varattu -5.000 euroa tulevalle vuodelle.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on suorittaa kunnan hallinnon ja talouden arviointia sekä järjestää hallinnon ja talouden tarkastuspalvelut. Tarkastuslautakunnan toimintamenoihin on varattu -38.050 euroa sisältäen luottamushenkilökustannukset ja

asiantuntijapalveluiden ostot.

Keskusvaalilautakunta vastaa sille kuuluvista vaaleihin liittyvistä järjestelyistä ja päätöksistä. Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaalit, sekä europarlamenttivaalit. Vaalien kustannuksiin varataan -58.210 euroa. Valtio myöntää korvausta kunnille vaalien järjestämisestä ja korvaukseksi on arvioitu 60.000 euroa perustuen aiempien vuosien korvaussummaan.

Hallinnon ja viestinnän tulospaikka tukee kunnan päätöksentekoa vastaamalla valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta ja toimeenpanosta, sekä se vastaa toimielinten kokousjärjestelyistä ja oheistapahtumista. Hallinto- ja viestintä tuottaa kunnan neuvontapalvelut, asianhallinnan asiantuntijapalvelut, kirjaamopalveluita, kuntahallintoon liittyvää sisäistä neuvontaa päättäjille ja viranhaltijoille. Lisäksi osallistuminen yhteiskuntasuhteiden hoitoon ja kunnan yleinen viestinnän kehittäminen kuuluvat hallinnon ja viestinnän tulospaikan vastuulle.

Toimintamenoiksi on arvioitu -472.730 euroa, mitkä koostuvat pääosin henkilöstökuluista -268.540 euroa ja sisäisistä vuokrista -179.130 euroa. Sisäisissä vuokriin huomioidaan muun muassa Kuntalan väistötilat, museo, Viertola sekä vanhan Kuntalan tiloja.

Tietohallinto tuottaa kuntaorganisaation tietohallintoon, tietoliikenteeseen, tulostukseen ja viestintäratkaisuihin liittyviä palveluja. Vuonna 2024 tietohallinnossa työskentelee 5,2 vakituista työntekijää. Tietohallinnon ylläpidossa olevia laitteita on vuoden 2023 lopussa n. 3550. Tietohallinnon toimintatuotot muodostuvat sisäisistä laitevuokrista sekä ulkoisista myyntituotoista, jotka ovat vuonna 2024 883.800 euroa. Tietohallinnon talousarvio on laadittu siten, että toimintatuotot kattavat toimintakulut ja poistot edellisvuosien investoinneista. Investointimenoihin kirjataan yli 10.000 euron investoinnit, kuten tietoliikenneverkkojen rakentaminen, työasema-, kopiokone- ja matkapuhelinhankinnat sekä järjestelmähankinnat. Vuoden 2024 talousarviossa sisäiset tietohallinnon

tietokonelaitteiden sisäiset yksikköhinnat laskevat 10-15% ja muiden laitteiden ja käyttäjätunnusten laskutushinnat säilyvät ennallaan vuoteen 2023 verrattuna. Tietohallinnon kokonaislaskutus laskee noin 8% vuoteen 2023 verrattuna. Sisäisten tietohallintopalvelujen laskutus tapahtuu kuukausittain ja ulkoisten tietohallintopalvelujen laskutus puolivuosittein.

Maaseututoimen tulospaikka vastaa seudullisesti Hankasalmen, Joutsan, Jyväskylän, Luhangan, Muuramen, Toivakan, Uuraisten ja Laukaan maaseutuelinkeinohallinnon viranomaistehtävistä. Toimintakulut katetaan kuntien maksuosuuksilla.

Maksuosuudet määräytyvät edeltävän vuoden kuntien aktiivitulojen määrien perusteella. Keuruun YT-alueen kanssa solmittua yhteistyösopimusta hyödynnetään entistä tiiviimmin vuoden 2024 aikana, jotta maaseutuhallinto pystyy vastaamaan muuttuviin tehtäviin tehokkaasti. Maaseutuhallinnon toimintojen kehittämistä jatketaan ja palveluja pyritään tuottamaan tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Maaseututoimen tulosyksikön toimintakulut ovat vuonna 2024 yhteensä 349.280 euroa ja tulot ovat vastaavasti 349.280 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Hallintopalveluiden osalta henkilöstöön on kohdistumassa muutoksia. Irtisanoutumisen seurauksena on jätetty hallinnon asiantuntijan tehtävä täyttämättä. Tehtävä on tarkoitus lakkauttaa, sekä vuonna 2024 tarkastellaan tehtävänkuvia ja kokonaisuuksia osana talouden tasapainottamisohjelmaa. Talouden tasapainottamisesta on kohdistumassa 10.000 euron henkilöstösäästötavoite hallinnon ja viestinnän tulospaikalle. Vuoden 2024 aikana valmistellaan tasapainottamisohjelmaan sisältyvää keskitetyn hallinnon järjestelyä, johon liittyen muutostarpeet henkilöstösuunnitelmassa ovat mahdollisia jo vuoden 2024 aikana tai viimeistään vuoden 2025 alusta lukien.

HALLINTOPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TP 2022 TA 2023 TS 2024 TS2025 TS2026

HTV (palkallinen työpanos)	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS2025	TS2026
Vakituiset	15,37	14,7	14,75	15	15
Määräaikaiset	2,47	2	1	0,75	0,75
Yhteensä	17,84	16,7	15,75	15,75	15,75

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosityksikkö kokoaa yhteen kuntaorganisaation toiminnan ja talouden suunnittelun ja kehittämisen kannalta olennaisia toimintoja. Tulosityksikkö palvelee vastuualueillaan laajasti koko organisaatiota. Yksikön tavoitteena on tuottaa luotettavaa ja tarkoituksenmukaista palvelua sekä turvata vastuualueellaan olvien kunnan ydintoiminnot kaikissa tilanteissa. Talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosityksikköä johtaa talous- ja henkilöstöjohtaja. Tulosityksikössä on kaksi tulospaikkaa, jotka ovat talous- ja omistajaohjaus sekä henkilöstöhallinto.

Talous- ja omistajaohjauksen tulosityksikkö vastaa kunnan keskeisistä talousprosesseista sekä hankinta- ja vakuutusasioista. Tulospaikalla hoidetaan keskitetysti kunnan talousarvio- ja taloussuunnitteluprosessia sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelua, kirjanpitoa, lakisäateistä taloustilastointia, maksuliikennettä, rahoitusta, perintää, raportointia ja riskienhallintaa. Lisäksi yksikkö neuvoo, ohjeistaa ja kouluttaa taloushallinnon eri kysymyksissä. Taloushallinto ja -suunnittelu huolehtii laskenta- ja seurantajärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä toimialojen kanssa. Tulospaikan vastuulle kuuluu myös kunnan hankinta-asioiden ohjaus, mihin kuuluu hankintaperiaatteiden ja -linjausten valmistelu kunnan yleisten kehittämislinjojen mukaisesti, hankinta-asioiden kouluttaminen, ohjeistaminen ja koordinointi sekä keskitetyistä hankinnoista huolehtiminen. Tulospaikan tehtäviin kuuluu myös kunnan vakuutusten ja irtaimistoleasingin päivittäiset käytännön tehtävät. Kehittämisen osalta tulospaikan tehtävänä on erikseen annettujen kehittämisprojektien läpivienti.

Henkilöstöhallinnon tulospaikka valmistelee yhteistyössä muun organisaation kanssa henkilöstöpolitiikan peruslinjaukset ja luo työvälineitä ja ohjeita henkilöstöjohtamisen käytännön toteuttamiseen. Tällaisia osa-alueita ovat muun muassa henkilöstösuunnittelu, henkilöstön rekrytointi, palkkaus- ja palvelussuhdeasiat, henkilöstön kehittäminen, henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto, työsuojelu, yhteistoimintamenettely ja työhyvinvointi sekä ammattitaitoisen henkilöstön saannin turvaaminen. Henkilöstöhallinto vastaa koko kunnan henkilöstön palkkahallinnosta.

Vuonna 2024 henkilöstöjohtamisen painopistealueina ovat työkykyjohtaminen ja työhyvinvoinnista huolehtiminen talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanon aikana. Lisäksi henkilöstöhallinto tukee muuta organisaatiota tasapainottamistoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Henkilöstösuunnitelma

Talous- ja henkilöstöhallinnon henkilötyöpanos kasvaa talousarviovuonna 2024. Kasvu johtuu siitä, että työsuojelupäällikön tehtävä siirtyy henkilöstöhallinnon alaisuuteen, kun se on aikaisemmin toteutunut ota-tehtävänä. Määräaikaisen henkilöstön työpanos pienenee edelliseen vuoteen verrattuna.

Talous- ja omistajaohjauksen tulospaikalla tapahtuu yksi laskentasihteerin eläköityminen vuonna 2024. Eläköityneen tilalle vakinaistetaan aikaisemmin määräaikaisena työskennellyt työntekijä osa-aikaisesti.

Henkilöstöhallinnossa suunniteltu työpanos on pienentynyt vuonna 2023 hallinnon suunnittelijan irtisanouduttua, kun paikkaa ei täytetty. Vuonna 2024 henkilöstöhallinnon tulospaikalla aloittaa uutena tehtävänä työsuojelupäällikkö. Lisäksi työkykykoordinaattori vakinaistetaan kun hanke, jossa tämä nyt työskentelee päättyy maaliskuussa 2024. Palkkahallinnon määräaikaisena täytetty toimistosihteerin tehtävä muutetaan osa-

aikaiseksi työpanokseksi, joka on tavoitteena järjestää yhteistyössä muiden toimintojen kesken vakinaisen henkilöstön työpanoksesta.

Vuoden 2024 aikana valmistellaan tasapainottamisohjelmaan sisältyvää keskitetyn hallinnon järjestelyä, johon liittyen muutostarpeet henkilöstösuunnitelmassa ovat mahdollisia jo vuoden 2024 aikana tai viimeistään vuoden 2025 alusta lukien.

TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
HTV (palkallinen työpanos)					
Vakituiset	12,27	10,75	13,25	12,75	12,75
Määräaikaiset	2,85	2,5	0,5	0	0
Yhteensä	15,12	13,25	13,75	12,75	12,75

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelut vastaa alueen elinkeinojen kehittämisestä, yrityspalveluista ja aluekehityshankkeista. Elinkeinotoimi toteuttaa tehtävänsä tarjoamalla (1) aloittavan ja toimivan yrityksen palveluja, (2) yritysten ja yhteisöjen kehittämis- ja kansainvälistymispalveluja ja (3) sijoittumispalveluja sekä toteuttamalla (4) kuntastrategian mukaisia aluekehityksen kärkihankkeita ja (5) kuntamarkkinointia.

Elinkeinopalvelujen toimintaa ohjaavat kuntastrategia, syysyllä 2023 hyväksytty elinkeino-ohjelma sekä hankeohjelma.

Elinkeinopalvelujen tulosityksikköä johtaa kunnanjohtaja, jonka alaisuudessa työskentelevät yritysasiantuntija, hankeasiantuntija ja viestintäpäällikkö. Elinkeinopalveluissa tehdään merkittävä osa kunnan yleisestä viestinnästä. Yritysasiantuntijan alaisuudessa työskentelee ulkoisella rahoituksella Yritystankkaamo-hankkeen projektipäällikkö.

Elinkeinopalvelut kasvattaa alueen elinvoimaa auttamalla yrityksiä ja yhteisöjä sijoittumaan Laukaaseen, sekä rakentaa verkostoja ja parantaa yritysten yhteisöllisyyttä. Laukaan kunnan

elinkeinopalvelut tarjoaa tukea yrittäjyyteen ja eri toimialojen kehittämiseen yhteistyössä muiden seudullisten toimijoiden kanssa.

Elinvoimaa ja sijoittumista edistävän elinkeinopolitiikan toteuttamisessa hyödynnetään Laukaan kehitysyhtiötä ja toimitilojen ja työpaikka-alueiden kehittämiseen ja omistamiseen keskittynyttä Jykiä sekä muuta kumppaniverkostoa. Laukaan Kehitysyhtiöltä ostetaan elinkeinopalveluja 48 000 eurolla. Kehitysyhtiön toiminnan pääpaino on erilaisten elinkeinotoimintaa tukevien kehityshankkeiden käynnistäminen sekä yrityspalvelusetelin myöntäminen yritysten kehittämiseen. Yritysten perustamis- ja käynnistämismuutoksen neuvonta hankitaan Gradian K-S Yritysidean kautta 20 900 eurolla.

Aluekehityksen strategisia kärkihankkeita vuonna 2024 ovat Laukaanportin yritysalueen kehittäminen ja markkinointi sekä ulkoisen rahoituksen hankkeet (Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, JTF) Yritystankkaamo-hanke ja Culture in Nature -hanke. Yritystankkaamo-hanke kehittää yritysten yhteisöllistä työtilaa sekä

yrittäjien hyvinvointia, muutosresilienssiä ja yhteisöllisyyttä tapahtumien ja koulutusten avulla. Culture in nature (CIN) –hankkeessa parannetaan Laukaan kulttuuri- ja luontomatkailukohteiden fyysistä ja digitaalista saavutettavuutta ja kansainvälistä tunnettuutta, rakennetaan Laukaan luonto- ja kulttuurimatkailun brändi sekä kehitetään yritystoimintaa ja yritysten tuote- ja palveluvalikoimaa kansainvälisille markkinoille. CIN-hanke on elinkeinopalvelujen ja vapaa-aikapalvelujen yhteishanke. Yritysalueilla panostetaan Leppäveden Sorajyvän yritysalueen Lievestuoreen Ysitien Sampo –yritysalueiden tunnetuksi tekemiseen.

Matkailu- ja tapahtumaelinkeinoja kehitetään Visit Laukaa ja Visit Jyväskylä -palvelujen kautta. Visit Jyväskylä Regionin kuntarahoitusosuus on 35 700 euroa. Elinkeinopalvelut kuntarahoitusosuus yritysten ja yhteisöjen kehittämisen- ja investointihankkeisiin Jyväskylän ry:n kautta on 56 370 euroa.

Työllisyyspalvelujen tulosityksikkö vastaa kunnan työllisyydenhoidon tehtävistä. Laukaa jatkaa vuoden 2024 loppuun saakka työllisyyden kuntakokeilussa yhdessä Jyväskylän, Äänekosken ja Muuramen kanssa. Kuntakokeilussa työllisyyspalvelut järjestävät lain työllisyyden edistämisestä kuntakokeilussa mukaiset (1260/2020) palvelut kokeilun piiriin kuuluville laukaalaisille työttömille työnhakijoille.

Vastuu alueellisten työvoimapalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnille 1.1.2025. Kuntien, joiden työvoiman määrä jää alle 20 000 henkilön, tulee sopia tehtävän hoitamisesta yhteistoiminnassa jonkin muun tai muiden kuntien kanssa. Laukaa on mukana pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen valmistelussa yhdessä 12 muun kunnan kanssa. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen yhteistoiminnan muodoksi on valittu vastuukuntamalli, jonka vastuukuntana toimisi Äänekosken kaupunki. Päätökset hyväksytyistä työllisyysalueista tulevat työ- ja

elinkeinoministeriöstä vuoden 2024 alkupuolella, jonka jälkeen työllisyysalueiden valmistelu toden teolla alkaa.

Työllisyyspalveluiden tulosityksikköä johtaa kunnanjohtaja. Yksikön esihenkilönä toimii palvelupäällikkö ja henkilöstö koostuu vuonna 2024 neljästä omavalmentajasta, kahdesta etsivästä nuorisotyöntekijästä ja työkykykoordinaattorista. Lisäksi Keski-Suomen TE-toimisto on siirtänyt kuntakokeiluun, Laukaan työnjohdon alaisuuteen, työskentelemään neljä henkilöä. Työllisyyspalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä vapaa-aikatoimen työpajan (Vattipaja) sekä alueen muiden työllisyystoimijoiden kanssa.

Työllisyyspalvelut koordinoi kunnan palkkatuki- ja velvoitetyöllistämistä. Vuosittain palkkatukityössä on 60-100 henkilöä ja velvoitetyössä 15-30 henkilöä. Työllisyyspalvelut myöntää työnantajille työllistämisen kuntalisää niiden palkatessa kuntalisän ehdot täyttävän työnhakijan. Kuntalisä on määrärahasidonnainen. Viime vuosina määräraha on ollut 35 000 euroa/vuosi. Kuntalisän vaikuttavuus on ollut hyvä. Henkilöt, joista on maksettu kuntalisää ovat työllistyneet kuntalisän päättymisen jälkeen pääsääntöisesti hyvin.

Työllisyyspalveluiden työskentely on vahvasti verkostotyötä. Tarvittaessa työttömien työnhakijoiden palveluntarvetta arvioidaan hyvinvointialueen ja Kelan kanssa yhteistyössä monialaisessa työllistymistä edistävässä yhteistyöverkostossa (TYP) ja/tai nuorten Ohjaamotoiminnassa. Verkostoja laajennetaan työnhakijan palveluntarpeen mukaan. Kelan asiointipiste palvelee työllisyyspalveluiden tiloissa keskiviikkoisin. Vuonna 2024 on tarkoituksena edistää työkyvyn arvioinnin prosesseja. Työttömissä työnhakijoissa on henkilöitä, joiden työkyky

on alentunut oleellisesti ja niitä joilla sitä ei ole enää jäljellä juuri lainkaan.

Yhteistyökäytännön luominen näiden asiakkaiden asioiden eteenpäin viemiseksi hyvinvointialueen kanssa on avainasemassa. Tarvittaessa hankitaan ostopalveluina työkyvyn arvioinnin palveluita esimerkiksi erilaisia lausuntoja.

Maankäytön tulosityksikkö vastaa maankäyttöpolitiikasta, maaomaisuuden hallinnasta sekä talous- ja puistometsien hoidosta. Maankäytön suunnittelun tehtävänä on suunnitella ja kehittää alueiden käyttöä siten, että lain edellyttämät ja kunnan strategioissa maankäytölle määritellyt tavoitteet täyttyvät. Suunnittelun tavoitteena on tuottaa monipuolinen tonttivaranto asumiseen ja elinkeinotoimintaan, huomioiden viihtyisälle ja hyvälle asuinympäristölle asetetut tavoitteet sekä elinkeinoelämän vaatimukset. Maankäyttö osallistuu myös taajamaympäristöjen laadun kehittämiseen yhteistyössä teknisen palvelualueen kanssa.

Tulosityksikön esimiehenä toimii kaavoitusjohtaja, jonka alaisuudessa työskentelee viisi henkilöä. Kaavasuunnittelijan avoimena olevaa virkaa ei taloudellisista syistä täytetä vuoden 2024 aikana.

Maankäytön suunnittelua ja kaavoitusta ohjaa lainsäädännön, kuntastrategian, maankäytön rakennemallin ja maapoliittisen ohjelman lisäksi valtuuston hyväksymä kaavoitusohjelma.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus

Vuoden 2023 aikana on uudistettu maankäytön rakennemalli Viuhka. Päivitystyön taustaksi laadittiin mm. tilannekuva sekä haja- ja rantarakentamiseen liittyviä selvityksiä. Tavoitteena on tehdä maankäyttöön liittyviä pitkän aikavälin linjauksia, jotka pohjautuvat oikeaan ja ajantasaiseen tietoon. Vahva painotus on ollut ratkaisujen vaikutuksella kuntatalouteen ja yhdyskuntarakenteen hallittuun kehittämiseen. Rakennemalli tulee valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuodesta 2024. Rakennemalli ohjaa osaltaan

keskeisimpien strategisten suunnitelmien ja ohjelmien sisältöä. Näitä ovat esimerkiksi maa- ja asuntopoliittinen ohjelma, liikennepoliittiset ohjelmat ja maankäytön toteuttamisohjelma. Rakennemallin hyväksymisen jälkeen oli tarkoitus käynnistää maapoliittisen ohjelman päivittäminen ja asuntopoliittisen ohjelman laatiminen vuonna 2024, mutta taloudellisista syistä hanke siirretään tuleville vuosille.

Kaavoitusohjelmasta mukaisesti vuonna 2023 tuli vireille Vihtavuoren taajaman oikeusvaikutteinen yleiskaava, johon laadittiin taustaselvitykset. Vuonna 2024 oli tarkoitus käynnistää varsinainen kaavoitustyö, mutta taloudellisista syistä työn aloitusta siirretään vuoteen 2025. Myös muut kaavoitusohjelmassa määritellyt, konsulttityönä laadittavat yleiskaavahankkeet siirtyvät eteenpäin (mm. Leppäveden ja Lievestuoreen taajamien yleiskaavat).

Muilta osin maankäytön suunnittelussa edistetään vireillä olevia yleis- ja asemakaavahankkeita. Hankkeiden etenemiseen saattaa vaikuttaa taloudellisten- ja henkilöstöressurssien pieneneminen vuoden 2023 tasosta. Yleiskaavahankkeita on vireillä kolme ja asemakaavahankkeita 30.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (RYTJ) annettu laki astuu voimaan 1.1.2024. Tavoitteena on, että lain siirtymäajan puitteissa vuoteen 2028 mennessä kunnalla on edellytykset tiedon tuottamiseen, käsittelyyn ja tallentamiseen lainsäädännön edellyttämässä yhteentoimivassa muodossa. Vanhojen aineistojen muuttaminen, oikean muotoisen tiedon tuottaminen ja tallettaminen vaativat kunnalta resursseja sekä toimintatapojen muutosta. Maankäyttö yhdessä paikkatiedon kanssa jatkaa toimenpiteiden valmistelua ja aktiivista lain täytäntöönpanon seuranta. Tavoitteena on, että uudet kaava-aineistot tuotetaan yhteentoimivassa muodossa jo lain siirtymäaikana.

Maaomaisuus

Kirkonkylän Lahdenkujalla on ollut pitkään rakentamattoman rivitalotontit, joiden toteuttamista lähdetään edistämään vuoden 2024

aikana kumppanuuskaavahankkeella. Tavoite on muuttaa nykyistä asemakaavaa siten, että tonttien asuntorakentaminen toteutuisi. Myös kirkonkylän sataman palvelurakennuksen toteuttamiseen on suunnitteilla kumppanuuskaavahanke, jossa etsitään sekä rakentajaa että toimijaa toteuttamaan satamapalvelut sekä kehittämään ravintola-, matkailu- ja tapahtumatoimintaa.

Kumppanuuskaavoituksella tarkoitetaan menettelytapaa, jossa ennen asemakaavamuutoksen laatimista kunta valitsee esimerkiksi suunnittelu- tai ideakilpailun kautta yhteistyökumppaneikseen yhden tai useamman yrityksen. Prosessissa kaavoitettavan kohteen toteuttaja (esim. rakennusliike) on tiedossa jo kaavahankkeeseen ryhdyttäessä ja suunnittelu voidaan tehdä tiiviissä yhteistyössä. Asemakaavan tultua voimaan rakennuspaikka myydään markkinahinnalla yhteistyökumppanille. Kumppanuuskaavoituksella tavoiteltavia etuja ovat muun muassa laatuhaikuisen kilpailun lisääntyminen, yritysten suunnitteluresurssien hyödyntäminen, laadukkaammat toteutusratkaisut, toteutettavuuden varmistaminen ja muutostarpeilta välttyminen. Toimintatavan avulla kunnan maankäytön suunnittelussa voidaan hyödyntää yritysten markkinataloudellista ja teknistä osaamista. Yrityksille puolestaan tarjoutuu enemmän mahdollisuuksia tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen.

Raakamaata hankitaan kasvualueilta toimivan ja taloudellisen yhdyskuntarakenteen sekä kohtuuhintaisen tonttitarjonnan turvaamiseksi. Vehniän Laukaanportin yritysalueen kehittämistä pyritään edelleen edistämään raakamaan hankinnan ja suunnittelun keinoin. Myös taajamien kasvusuunnilta tavoitellaan aktiivisesti raakamaata. Lisäksi jatketaan yleisten alueiden hankintaa asemakaavan toteuttamiseksi.

Kaavoitettuja asunto- ja yritystontteja luovutetaan rakennettavaksi myymällä tai vuokraamalla, kysynnän ja palveluverkon riittävyden mukaan. Uusia pientalojen

rakennuspaikkoja avataan haettavaksi Kuhamäen alueelta Vihtavuoresta ja Korpelan alueelta Leppävedeltä. Haasteeksi tunnistetaan pientalotonttien kysynnän merkittävä vähentyminen, joka johtuu yleisesti taloustilanteesta.

Vehniällä Laukaanportin yritysalueella on vapaata rakennusmaata noin 7,2 ha ja rakennusoikeutta noin 29 000 k-m². Tavoitteena on, että alueelta myydään tai vuokrataan yksi rakennuspaikka vuoden 2024 aikana. Tonttien esirakentamisurakka on toteutettu vuonna 2023.

Leppäveden Korpelan alueelle asemakaavoitettavaa aluetta (Liikuntapuiston asemakaavan muutos ja laajennus) on tarvetta esirakentaa. Esirakentamisella parannetaan alueen massatasapainoa ja edistetään rakennuspaikkojen käyttöä ja myyntiä. Kaavaehdotuksessa alueelle on esitetty julkisten lähipalveluiden rakennuspaikka (YL) ja tiivistä asuinrakentamista. Esirakentamisen kustannusarvio on noin 50 000 euroa, jotka kohdennetaan maa- ja vesialueiden kustannuspaikalle, eli se nostaa rakennuspaikkojen tasearvoa vastaavasti. Esirakentamisella ei ole vaikutusta käyttötalouteen, koska maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Esirakentamisen kustannukset huomioidaan rakennuspaikkojen myyntihinnassa, jolloin velan takaisinmaksu tapahtuu rakennuspaikkojen myynnin kautta. Vuokrattaessa velka jää maa- ja vesialueiden taseeseen, mutta sillä on vastaavasti positiivinen vaikutus käyttötalouteen.

Maaomaisuutta hallitaan paikkatietojärjestelmien ja sähköisen maaomaisuusrekisterin sekä Maanmittauslaitoksen ylläpitämän kiinteistörekisterin ja lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin avulla. Maaomaisuusrekisterissä pidetään luettelo maa- ja vesialueista sekä tehdään raportit kirjanpitoon. Maanvuokralaskutus tehdään kaksi kertaa vuodessa. Vuoden 2024 aikana selvitetään maanvuokralaskutuksen hallinnoinnin siirtämistä Trimble Locus –järjestelmään.

Metsätilat

Maankäytössä hallinnoidaan yhteensä noin 2500 ha metsäaluetta, joista suurin osa on talousmetsää ja loput muuta metsää. Metsät ovat arvokkaita monessa muodossa ja ne jakautuvat sijainnin, kaavoitustilanteen, muun käyttötarkoituksen ja historian mukaan eri osa-alueisiin. Metsiin liittyy paljon odotuksia, tarpeita ja tavoitteita, kuten taloudellinen tuotto, virkistyskäyttö, viihtyisä asuinympäristö, raakamaareservi sekä luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luonnonsuojelu. Tavoitteena on varmistaa metsäomaisuuden hoidon korkea taso ja turvata metsävarojen suotuisa kehitys pitkälle tulevaisuuteen. Toiminnan edellytyksenä on suunnitelmallisuus, joten kattavan ja laadultaan korkean metsäsuunnitelmatiedon olemassaolo on tärkeää. Metsäsuunnitelmaa hallitaan sähköisessä verkkopalvelussa, joten suunnitelma päivittyy jatkuvasti tehtyjen toimenpiteiden mukaan ja pysyy ajan tasalla.

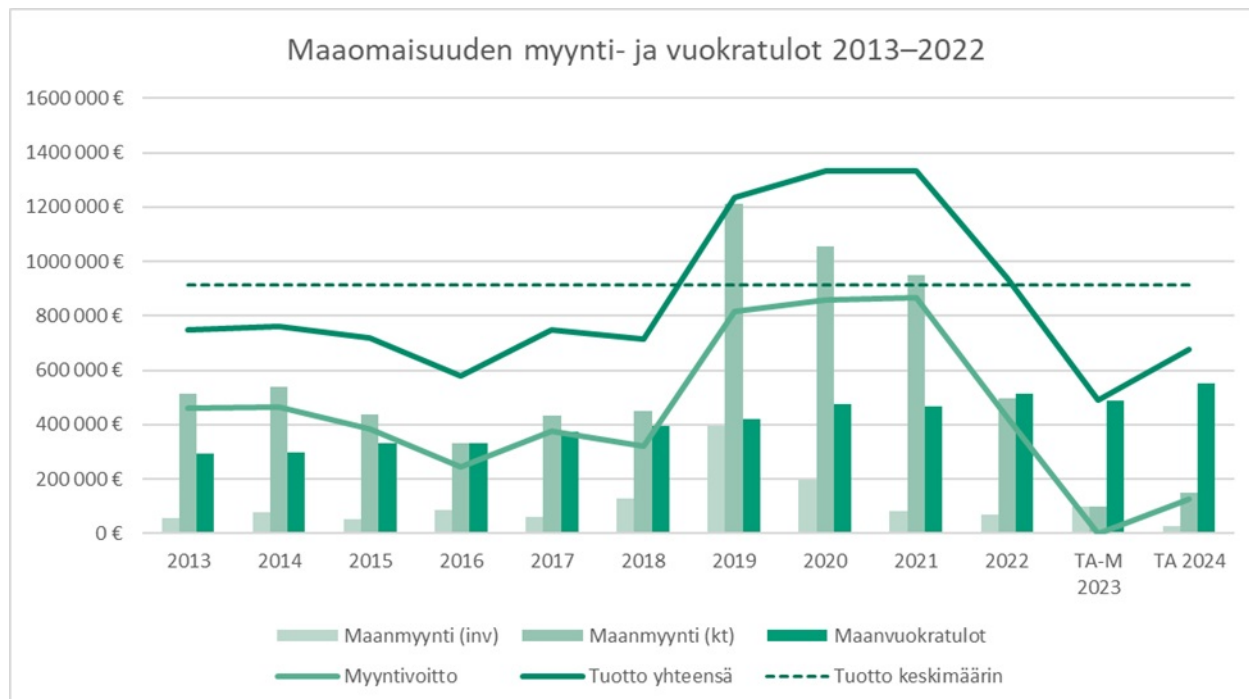
Talousmetsiä hoidetaan Tapion hyvän metsänhoidon suositusten ja PEFC-sertifikaatin vaatimusten mukaisesti siten, että metsätaloutta harjoitetaan tehokkaasti ja tuottavasti toteuttamalla hoitotyöt ja hakkuut ajallaan. Taajamien sisäisiä lähimetsiä hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa. Hoidossa painotetaan viihtyisyyttä, maisema- ja suojavaikutuksia, puuston elinvoimaisuutta sekä turvallisuutta.

Metsävarallisuuden hoito ja sen suunnittelu teetetään ulkopuoliselle palveluntuottajalle. Vuonna 2023 on kilpailutettu uusi metsänhoitosopimus, joka tulee voimaan vuoden 2024 alusta. Palveluntuottajana jatkaa Metsä Group.

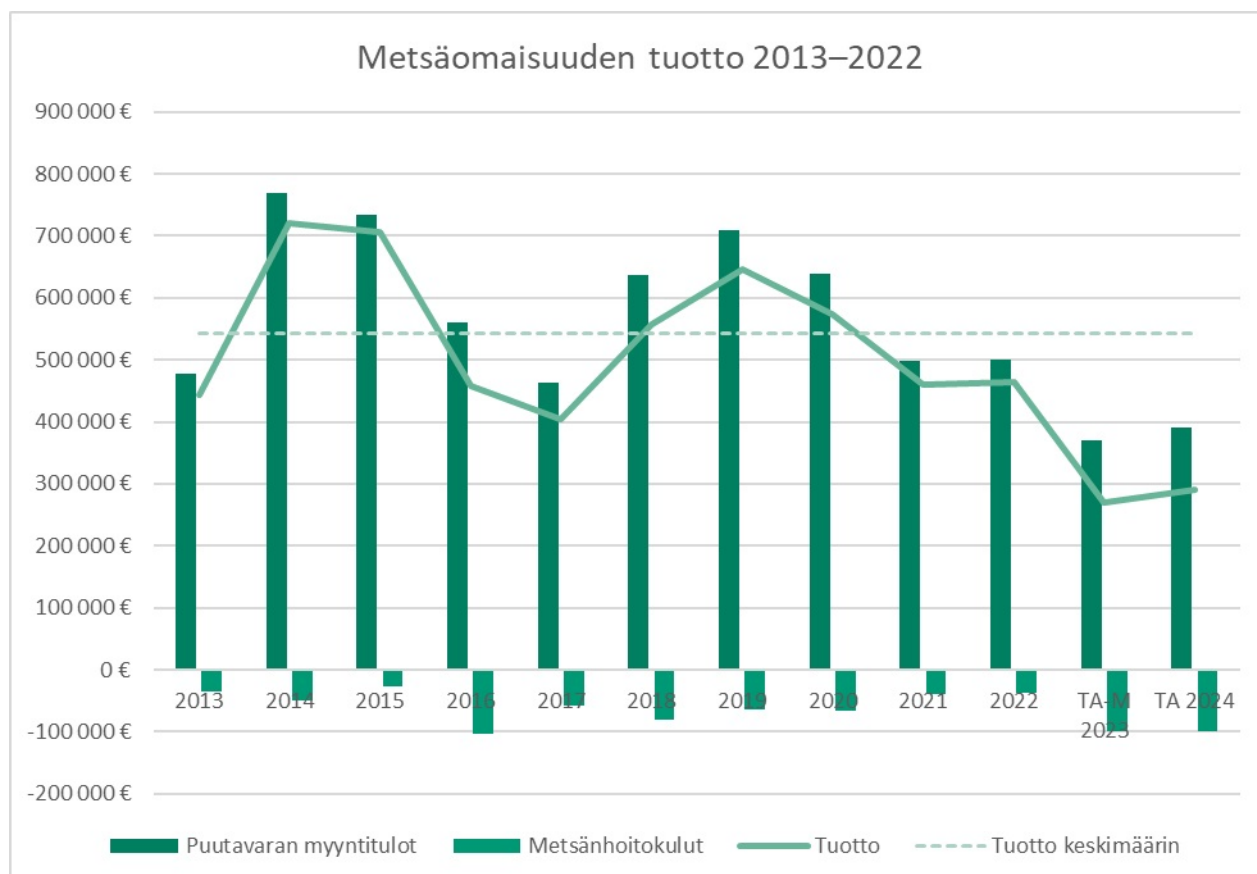
Vuoden 2024 aikana laaditaan metsänhoidon strateginen asiakirja. Työn tavoitteena on määrittää metsien eri osa-alueet tavoitteineen ja linjauksineen sekä selvittää eri kasvatustyyppien vaikutukset pitkälle tulevaisuuteen.

Maankäyttö on toimittanut Keski-Suomen ELY-keskukselle Metso-metsiensuojeluhakemuksen, joka kohdistuu noin 5 ha alueelle Multamäen ulkoilumetsään. Alueelle on yli 100 vuotias metsä, jossa on eriasteisia luonnontuhoja, kuten hyönteistuhoja ja lahoppua. Aluetta on esitetty kunnan omistukseen jääväksi pysyväksi luonnonsuojelualueeksi. Metsätaloudellinen arvo on yli 100 000 euroa, josta osa on mahdollista saada hyvityksenä valtiolta (suojelukorvaus).

Kunnalle on kertynyt Metsäliitto Osuuskunnan Metsä1-osuuksia 107 000 eurolla, jotka myydään vuonna 2024. Talousmetsien sääntömääräisiä perusosuuksia kunnalla on noin 61 000 eurolla, josta siirretään 30 000 euroa lähimetsien jäsenyydelle.

Maanomaisuuden tulot (käyttötalous- ja investointitulot) vuosina 2013–2022 sekä talousarvioluvut vuosilta 2023–2024.

Metsäomaisuuden tuotto vuosina 2013–2022 sekä talousarvioluvut vuosilta 2023–2024.

Tunnusluvut:

	TP 2022	TA-M 2023	TA 2024
Hyväksytyt asemakaavat, ha	35	150	110
Hyväksytyt yleiskaavat, ha	530	1500	3800
Maanhankintamenot, euroa	64 000	700 000	700 000
Maanmyyntitulot (myyntivoitto), euroa	498 023	100 000	150 000
Maanvuokratulot, euroa	513 082	490 000	550 000
Puunmyyntitulot, euroa	501 131	320 000	370 000
Metsänhoitomenot, euroa	37 471	100 000	100 000

Henkilöstösuunnitelma

Elinkeinopalvelujen henkilöstömäärä vähenee vuonna 2023. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvaa, mutta määräaikaisen henkilöstön määrä

vähenee. Yrityspalveluiden henkilöstömäärään voi tulla pidemmällä aikavälillä muutoksia hankkeiden toteutuksesta johtuen. Työllisyyspalveluiden henkilöstömäärään voi tulla muutoksia vuoden 2025 alussa, kun TE-uudistus toteutuu.

ELINKEINOPALVELUT

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TP 2022 TA 2023 TA 2024 TS 2025 TS 2026

HTV (palkallinen työpanos)

Vakituiset	12,43	12	14	14	14
Määräaikaiset	14,98	10	4	1,5	1
Yhteensä	27,41	22	18	15,5	15

1.1.3 Kehittämisen painopisteet

Konsernihallinnon keskeisin painopistealue vuodelle 2024 on talouden tasapainottamisohjelmaan liittyvän muutoksen hallittu ja onnistunut johtaminen ja muiden palvelualueiden tukeminen muutoksessa. Vuonna 2024 käynnistyy erityisesti henkilöstöjohtamiseen liittyviä tasapainottamistoimenpiteitä, joiden toimeenpanossa kuntatasoisesti tarvitaan konsernihallinnon tukea ja koordinaatiota.

Aluekehittämisen (VAI Elinkeinojen kehittämisen) painopisteinä ovat vetovoimaisten yritysalueiden tuotteistaminen ja markkinointi ja elinkeinoelämän yhteisöllisyyden ja muutoskyvykkyyden vahvistaminen. Työllisyyspalveluissa valmistaudutaan alueellisten työvoimapalveluiden käynnistymiseen 1.1.2025 alkaen.

1.1.4 Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite suunnitelmavuonna	Mittarit/indikaattorit	Lähtötaso/tavoitetaso
Sujuvat arjen kuntapalvelut Palvelukulttuurin kehittäminen	<i>Digitaalisten palveluratkaisujen avulla sähköisen asioinnin kasvattaminen ulkoisesti ja sisäisesti</i>	<i>Tulostettavan arkistomateriaalin vähentyminen Sähköisesti tuotettavien palveluiden lisääminen</i>	<i>Asianhallinnan aineisto täysin sähköisessä muodossa Kuntalaisille edellytyksiä käyttää palveluita sähköisesti laajemmissa määrin.</i>
<i>Hyvinvoivat ja uudistumiskykyiset työyhteisöt</i>	<i>Edistetään henkilöstötuottavuutta johtamista, esimiestyötä ja työn organisointia kehittämällä sekä työhyvinvointiin panostamalla.</i> <i>Talousarviovuoden tavoitteena on edistää työhyvinvointia ja työkykyjohtamista talouden tasapainottamisohjelman henkilöstöjohtamiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi.</i> <i>Henkilöstötuottavuuden johtamisen tavoite on pitkäaikainen ja sen seurantaa jatketaan useana vuonna.</i>	1) <i>Henkilöstötuottavuusindeksi</i> 2) <i>Esimiesten johtamisaktiivisuuden taso</i> 3) <i>Luottamus johtoon</i> 4) <i>Työhyvinvointikyselyn tulokset vrt. ed. vuosi</i> 5) <i>Esimiesten arviointi prosessista</i>	
<i>Kestävä kuntatalous – Laukaan kunnalla ja kuntakonsernilla on ylijäämää taseessa</i>	<i>Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet toimeenpannaan vaikuttavasti.</i> <i>Tasapainottamisohjelman mukaiset määrärahavähennykset on tehty talousarviovuoden määrärahoihin. Toiminnallisena tavoitteena on onnistua</i>	1) <i>Toimenpiteet toteutettu/ei toteutettu</i> 2) <i>määrärahat toteutuneet/ei toteutuneet</i>	<i>Valtuusto on hyväksynyt 25.9.2023 talouden tasapainottamisohjelman, jossa on toimenpiteitä vuosille 2024-2026. Tasapainottamisohjelmalla tavoitellaan vuositasolla pysyviä 5,9 miljoonan euron sopeutuksia ja kumulatiivisesti noin 17 miljoonan säästöä vuosien 2024-2027 aikana.</i>

	<i>toimenpiteiden toimeenpanossa siten, että määrärahatavoitteet toteutuvat.</i>		<i>Vuonna 2024 konsernihallintoon kohdistuu ohjelmasta 105.150,00 euroa.</i>
<i>Elinvoimainen yrittäjyys</i>	<p><i>Laukaan profiilin nostaminen yritysmönteisenä kuntana.</i></p> <p><i>Elinkeinoelämän strategisten kehittämishankkeiden toteuttaminen</i></p> <p><i>Elinkeinoelämän yhteisöllisyyden vahvistaminen Yritystankkaamo-hankkeen avulla.</i></p>	<p>1) Kuntabarometrin 2024 vastaajien määrä ja elinkeinopolitiikan arvosanan.</p> <p>2 a) Yritystankkaamo-hanke, Culture in nature -hanke, Maatilojen ja yritysten uudet yhteistyömahdollisuudet – hankkeiden toteuttaminen.</p> <p>2 b) Laukaanportin ja Sorajyvän yritysalueiden markkinoinnin ja tunnettuuden hankkeistaminen</p> <p>3 a) Paikallinen yritysten yhteisöllisyyttä mittaava täsmäkysely</p> <p>3 b) Yhteisöllisyyttä ja muutostykykyä vahvistavien koulutusten ja tilaisuuksien sekä niihin osallistuvien määrä.</p>	<p><i>Vuoden 2022 kuntabarometrissa Laukaasta oli 74 vastaajaa ja kunnan elinkeinopolitiikan arvosanaksi saatiin 2,99/5. Kasvatetaan vastaajien määrää ja elinkeinopolitiikan arvosanaa.</i></p> <p><i>Hankkeet käynnistyivät vuonna 2023. Tavoitteena on saada yritykset ja yrittäjyydestä kiinnostuneet osallistumaan hankkeiden toimenpiteisiin tavoitteiden mukaisesti.</i></p> <p><i>2 b) Laukaanportin ja Sorajyvän yritysalueet on esirakennettu ja Laukaanportin yritysalueelle valmistui master plan vuonna 2023. Tavoitteena on hankkeistaa alueiden tuotteistaminen ja myynti ja löytää siihen rahoitus.</i></p> <p><i>3 a) Yritysten yhteisöllisyyttä ei ole aiemmin mitattu. Tavoitteena ottaa yhteisöllisyyden mittaaminen säännöllisesti toistuvaksi käytännöksi.</i></p> <p><i>3 b) Aiemmin toteutettu koulutuksia ja valmennuksia</i></p>

			<i>satunnaisesti. Tarjotaan jatkossa tavoitteellisia ja säännöllisesti toistuvia valmennuskokonaisuuksia.</i>
<i>Positiivinen viestintä</i>	<i>Laukaan palveluista viestitään aktiivisesti ja vahvuuksia tuodaan esiin yhtenäisen kuntabrändin alla.</i>	<i>Viestintää tekevät henkilöt, viestintämotivaatio ja viestintäosaamisen koettu taso.</i> <i>Yhteisen kuntabrändin käyttö viestinnässä.</i>	<i>Vuonna 2023 käynnistettiin eri palvelualueet kattavan vapaaehtoisuuteen perustuvan, oman toimen ohessa tapahtuvan otoviestintäverkoston kokoaminen ja järjestettiin muutamia verkostotapaamisia. Vuonna 2024 laajennetaan viestintäverkosto kattamaan useampia palvelualueita ja tarjotaan verkostolle sisäistä sparrausta ja koulutusta viestintäosaamisen kehittämiseen.</i> <i>Kunnan palveluista järjestetään avointen ovien tapahtumia ja klinikkatyöskentelyä asukkaille ja muille sidosryhmille. Kunta näkyy ja osallistuu kylien ja taajamien tapahtumiin.</i>
<i>TE2025 uudistuksen valmistautuminen</i>	<i>Laukaalaisten työnantajien tietoisuuden lisääminen työllistämiskeinoista ja -palveluista</i>	<i>Tilaisuudet, tapahtumat, kyselyt</i>	<i>Työllistämiskeinojen tunnettavuus heikohko, tavoitellaan kontaktien, tunnettavuuden ja keinojen hyödyntämisen lisääntymistä.</i>

1.1.5 Riskienhallinta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan

toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja

toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja kunnan omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta on toiminnan jatkuvaa ja jokapäiväistä ohjausta ja johtamista. Sisäisen valvonnan tulee kattaa kunnan ja kuntakonsernin oman toiminnan lisäksi myös toiminta, josta kunta vastaa lainsäädännön, omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla. Hyvin järjestetyssä hallinnossa sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat osana päivittäistehtäviä ja toimintaprosesseja.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja. Operatiivinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa hallitukselle ja kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon tehtävää. Koko kuntakonsernia tarkasteltaessa konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä (Kuntalaki 25 a §.) §.) Kunnan konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat näiden yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle yhteisöjä koskevien säännösten mukaisesti.

Talousarvion valmistelun yhteydessä palvelualueet ovat analysoineet toimintaympäristön muutoksia, tunnistaneet tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioineet niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä. Tämän pohjalta talousarviossa esitetään kuvaus kunkin palvelualueen toiminnan ja talouden kannalta merkittävimmistä riskeistä sekä keinoista, joilla riskejä hallitaan. Lisäksi kuvataan palvelualueen sisäisen valvonnan järjestäminen ja toimintamallit. Tilinpäätöksen yhteydessä toimintakertomuksessa kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja

rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja, sekä annetaan tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisistä johtopäätöksistä.

Konsernihallinnon merkittävimmät riskit sekä keinot, joilla riskejä hallitaan

Konsernihallintoon kuuluu kootusti kunnan elinvoimaisuutta ja kasvua tukevia palveluita kuten elinkeino- ja työllisyyspalvelut sekä maankäytön yksikkö. Lisäksi konsernihallintoon kuuluu monia kunnan ja kuntakonsernin johtamista tukevia palveluita. Siksi konsernihallinnon onnistuminen omassa toiminnassaan ja konsernihallinnon toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on olennaista koko kunnan menestymisen kannalta. Konsernihallinnon toiminnallisten tavoitteiden avulla pyritään kehittämään niin kuntaorganisaation sisäistä toimintaa kuin kunnan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa. Talousarviovuodelle asetetut tavoitteet ovat selvästi toteutettavissa olevia asioita, mutta vaativat onnistunutta resurssien kohdentamista aikana, jolloin sekä taloudelliset että henkilöresurssit ovat tiukalla. Riskinä on, että tavoitteissa ei onnistuta, koska resurssit kuten henkilöstön ajankäyttö ei riitä tavoitellun tason saavuttamiseen. Riskiä hallitaan hyvällä johtamisella ja erityisesti tavoitteiden toteuttamisen huomioimisella palvelualueen johtoryhmätyössä. Tavoitteille asetetaan vastuuhenkilöt, jotka raportoivat edistymisestä säännöllisesti palvelualueen johtoryhmälle ja tarvittaessa kunnan johtoryhmälle tai kunnanhallitukselle.

Palvelualueen taloudellisten tavoitteiden toteutumisen merkittävimpiä riskejä ovat maa- ja metsäomaisuuden myyntiin liittyvien tulojen toteutuminen sekä työllisyydenhoidon onnistuminen ja yleinen työllisyystilanne. Lisäksi riskejä aiheuttaa muun muassa mahdolliset yllättävät valitus- tai oikeudenkäyntiprosessit. Palvelualueella hoidetaan myös kunnan rahoitusta.

Hallintopalvelujen merkittävimmät riskit ja keinot niiden hallitsemiseksi

Kunnan toimielimissä tehtyjen päätösten tulee olla lainmukaisia, jolloin niistä ei koidu jälkivastuita. Päätöksenteon lainmukaisuuden riskiin varaudutaan seuraamalla sääntömuutoksia ja lakimuutoksia, sekä kouluttautumalla muutosten yhteydessä.

Laukaan kunnan asianhallinta järjestetään asianmukaisesti. Asianhallintariskeihin varaudutaan muun muassa kouluttamalla henkilöstöä säännönmukaisesti sekä toimivilla tietojärjestelmillä.

Tietohallinnon riskeiksi tunnistetaan IT-palveluiden jatkuvuus sekä tietoturva- ja tietosuojat. Jatkuvuuden turvaamistoimenpiteinä tärkeimpiä ovat datan häviämisen tai vahingoittumisen estäminen infrastruktuuriin kohdistuvien sekä inhimillisten tapahtumien aiheuttamien uhkien osalta. Tietosuojan ja tietoturvan toteutumisessa tärkeimpiä asioita ovat käyttäjien turvallisen toiminnan varmistaminen koulutuksin ja ohjeistuksin, käytettävien sovellusten toiminnan ja turvallisuuden tarkastelu, myös tiedon maantieteellisen sijainnin osalta, sekä ulkoisilta toimittajilta vaadittavat toimintatavat. Riskienhallintaan ja jatkuvaan riskien tiedostamiseen pyritään käyttäjäoikeushallinnalla, hankittavien laitteiden ja järjestelmien laadunvalvonnalla, sopimusteknisin keinoin ja huomioimalla riskinäkökulma toimittajien valinnassa. Fyysistä turvallisuutta ylläpidetään varautumissuunnitelman mukaisesti asianmukaisin varmistuksin sekä tietoverkkojen hallinnalla.

Talous- ja henkilöstöpalvelujen merkittävimmät riskit ja keinot niiden hallitsemiseksi

Koko kunnan taloudelliset riskit eivät sinällään ole talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosityksikön vastuulla, mutta sillä on korostunut rooli taloudellisten riskien havaitsemisessa ja hallinnassa.

Laukaan kunnan lainakanta oli tilinpäätöksen 2022 yhteydessä 109 miljoonaa euroa. Kunnan

lainakanta on kasvanut laajan investointiohjelman myötä. Lainamäärään liittyy erilaisia riskejä, joista olennaisimpana korkokustannusriski. Vuosien 2022-2023 aikana korkotaso on noussut nopeasti ja korkoriski on realisoitunut. Korkomarkkinat ovat epävarmat ja korkoennusteet ovat vaihdelleet viime vuosien aikana huomattavasti.

Laukaan kunnan lainasalkku on painottunut lyhytaikaiseen rahoitukseen pitkään jatkuneesta matalien korkojen markkinatilanteesta johtuen. Viime vuosien aikana lyhytaikaista rahoitusta on siirretty pitkäaikaisempiin sopimuksiin, mikä on vähentänyt korkoriskin määrää. Siitä huolimatta pääosa lainoista on edelleen lyhytaikaisia ja korkojen nousu näkyy kunnan korkokustannuksissa nopeasti.

Korkoriskien suojaamiseksi kunnanhallitus hyväksyi lainasalkun korkosuojapolitiikan 31.8.2015 § 181. Korkosuojapolitiikan mukaisesti lainasalkusta on suojattu erilaisin menetelmin noin 50-60 prosenttia riippuen lasketaanko mukaan kiinteistöleasingosopimukset vai pelkät lainat. Osa korkosuojauksista on kuitenkin lyhytaikaisia, minkä vuoksi suojausasteessa voi tapahtua muutoksia lyhyessä ajassa. Syyskuussa 2023 korkosuojauksiin tehtiin muutoksia siten, että suojausaste on muutaman vuoden ajan yli 70 prosenttia, minkä jälkeen se laskee vähittäin noin 40 prosentin tasolle. Korkosuojaus ei välttämättä pienennä korkokustannuksia, mutta se lisää kustannusten ennustettavuutta.

Vuonna 2023 on päivitetty kunnan varainhoitopolitiikka sekä takaus- ja antolainapolitiikka, jotka ohjaavat myös rahoitusasioihin liittyvää riskienhallintaa.

Kunta on ennakoluulottomasti päättänyt käyttää erilaisia rahoitustapoja kunnan kehittämisessä. Erilaiset toimintatavat vaativat monipuolista osaamista ja ymmärrystä päättäjiltä ja viranhaltijoilta. Talousjohtamisen tulee perustua ajantasaiseen tietoon ja osaamiseen sekä yhteisen ymmärryksen luomiseen päätöksistä vastaavien luottamushenkilöiden ja operatiivisen johdon välillä.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä kunnan antolainojen määrä oli 19,8 miljoonaa euroa. Suurimmat antolainat ovat konsernin sisäisiä rahoitusjärjestelyjä, eli 15,3 miljoonan euron

antolaina Laukaan Vesihuolto Oy:lle ja 4,5 miljoonan euron antolaina Laukaan Vuokratodit Oy:lle. Edellä mainittujen lisäksi Laukaan kunnalla on pieni antolaina Väentupa Ry:lle sekä yksittäisiä EU-rahoitteisten hankkeiden välirahoituslainoja paikallisille yhdistykselle. Antolainojen myöntämiseen liittyy tapauskohtainen harkinta sisältäen riskinäkökulman huomioimisen.

Kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos takaukseen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien näkökulmasta riittävän osan. Tilinpäätöksen 2022 myönnettyjen takauksien yhteenlaskettu määrä oli 20,8 miljoonaa euroa. Takauksiin liittyvä riski huomioidaan takauksen antamista harkittaessa. Annettuja takauksia koskevien lainojen hoitamista seurataan.

Taloushallinnon henkilöstön muodostavat toimistosihteri, laskentasihteri, rahoitussihteri, taloussihteri, taloussuunnittelupäällikkö ja talous- ja henkilöstöjohtaja. Koska henkilöstön määrä on pieni, muodostuu riski toiminnan jatkuvuudesta useiden poissaolojen sattuessa samanaikaisesti. Esimerkiksi kunnan maksuliikenteen hoitaminen ei saa katketa. Riskiin on varauduttu työohjeistuksilla, jotta varahenkilön olisi helpompi suoriutua tehtävistä poissaolojen aikana. Ohjeistukset vähentävät myös inhimillisten virheiden mahdollisuutta.

Henkilöstöhallinto vastaa kunnan keskeisistä henkilöstöprosesseista. Keskeisimmät riskit henkilöstöhallinnon toiminnassa liittyvät koko henkilöstöä koskeviin ydinprosesseihin, kuten palkanmaksun toimintavarmuuteen. Palkanmaksun laajamittainen häiriö voi aiheuttaa olennaista haittaa sekä yksittäisille työntekijöille että koko organisaatiolle. Palkanmaksun toimintavarmuudesta huolehditaan ylläpitämällä palkanlaskennan tehtäviin kuuluvaa osaamista

korkeana. Lisäksi palkkahallinnon keskeisistä tehtävistä ja prosesseista on laadittu kirjalliset kuvaukset, joiden avulla tehtäviin perehtyminen on mahdollista. Lisäksi riskejä on madallettu selvittämällä mahdollisuuksia hankkia ongelmatilanteissa palkanlaskentaa palveluna kolmansilta osapuolilta.

Kunnan palvelutuotannon kannalta henkilöstöön kohdistuvat riskit voivat olla merkittäviä taloudellisesti ja toiminnallisesti. Laukaan kunnassa keskeisissä tehtävissä työskenteleville on nimetty sijainen tai useita sijaisia, jolloin varmistetaan riittävä osaaminen ja tehtävien sujuminen yllättävissäkin tilanteissa. Henkilöstön osaamisen varmistamiseen ja niin sanotun hiljaisen tiedon siirtymiseen on kiinnitetty huomiota. Eläkkeelle lähtöihin on varauduttu ja uuden henkilön perehdyttämiseen ennen eläkkeelle lähtevän poistumista. Henkilöstökoulutukseen ja johtamiskoulutukseen on panostettu. Hyvällä ja toimivalla työterveyshuollolla sekä työkykyä ylläpitävillä henkilöstöpalveluilla vähennetään sairaspöissaolojen riskiä ja edistetään työssäjaksamista.

Henkilöstöön kohdistuvia riskejä ovat myös osaavan henkilöstön saatavuus sekä henkilöstön terveyteen ja toimintakykyyn liittyvät uhat. Panostamalla rekrytointiin varmistetaan osaavan henkilöstön saatavuus. Panostamista voi olla houkutteleva ilmoittelu, osallistuminen rekrytapahtumiin, työnantajamaineesta huolehtiminen ja huolellinen valmistautuminen haastattelutilaisuuksiin

Henkilöstön saatavuutta on tarkkailtu vuosittain mm. esimiehille tehdyillä kyselyillä. Saatavuudessa ei vielä ole ollut merkittäviä ongelmia, mutta riski on tiedostettu.

Henkilöstön valintatilanteissa selvitetään valittavan henkilöstön taustat. Vakinaisen henkilöstön valinnan suorittaa aina vähintään kolmen henkilön ryhmä. Valitun henkilön osalta tarkistetaan pätevyys- ym. todistukset. Ennen viran/toimen vaalin vahvistamista vaaditaan lääkärin antama hyväksyttävä todistus

terveydentilasta. Lain määrittämissä tehtävissä vaaditaan rikosrekisteriote.

Sivutoimilupia ei pääsääntöisesti ole myönnetty ja sivutoimi-ilmoituksia valvotaan.

Muut henkilöstöhallinnon olennaiset riskit liittyvät pääosin tietojärjestelmien toimivuuteen. Palkka- ja henkilöstöjärjestelmän toimivuus ja toimintavarmuus on turvattu kaikissa tilanteissa. Tietohallinto on arvioinut tietojärjestelmäriskejä erikseen.

Henkilöstöhallinnolla on korostunut rooli mahdollisissa työtaistelutilanteissa. Talousarvion laatimishetkellä näyttää epätodennäköiseltä, että

kunta-alalle syntyisi lähivuosina laajoja työtaisteluita, koska työ- ja virkaehtosopimukset on solmittu useaksi vuodeksi.

Elinkeinopalvelujen merkittävimmät riskit ja keinot niiden hallitsemiseksi

Elinkeinoelämää kehitetään myös ulkoisen hankerahoituksen avulla. Potentiaalisia riskejä on, että hankkeet eivät edisty ja niille asetetut tavoitteet jäävät toteutumatta. Riskienhallinnan tärkeitä toimenpiteitä ovat hankkeiden määrätietoinen johtaminen, aktiivinen hankeviestintä ja yhteistyö sidosryhmien kanssa.

1.1.6 Investoinnit

Konsernihallinnon alaisia investointeja on talousarviossa yhteensä 1,2 miljoonaa euroa.

Tietohallinnon investointimääräraha on 370.000 euroa. Määrärahalla hankitaan kunnan toiminnassa tarvittavat tietokoneet, puhelimet, kopiokoneet ja tietoliikenneverkkojen toimintaan tarvittavat laitteet. Tietokoneiden poistoaikana käytetään koneiden ja kaluston poistosuunnitelman alarajasta poiketen viittä vuotta. Puhelimien poisto-aika on poistosuunnitelman alarajan mukainen eli kolme vuotta.

Laukaan kunnalla on Metsäliitossa erilliset asiakkuudet talousmetsille ja lähimetsille. Jäsenyys edellyttää, että osuuksia pitää olla 65 €/ha. Sääntöä on kuitenkin kohtuullistettu siten, että velvoite on enintään 30 000 euroon saakka. Tällä hetkellä talousmetsissä on perusosuuksia noin 60 000 eurolla, ja vastaavasti lähimetsien jäsenyydellä ei lainkaan. Vuonna 2024 myydään 30 000 eurolla talousmetsien perusosuuksia ja vastaavasti ostetaan 30 000 eurolla lähimetsien jäsenyydelle. Kirjaus näkyy osakkeiden ja osuuksien rivillä investointiohjelmassa.

Talousarviossa varaudutaan 10.000 euron investointimäärärahalla osakkeiden ja osuuksien hankintaan. Varaus koskee ensisijaisesti tilanteita,

jossa kunta hankkii yksittäisen osakkeen kuntaomisteisesta yhtiöstä päästäkseen sidosyksikköasemaan suhteessa yhtiöön. Kunnanhallituksella on pääsääntöisesti toimivalta tehdä päätös osakkeen hankkimisesta. Tällä investointivaruksella valtuusto mahdollistaa kunnanhallituksen toimivallan käytön. Vuodelle 2024 ei ole suunnitteilla osakkeiden hankintoja.

Investointiohjelmassa on varattu 700.000 euron määräraha maan ostoon. Määrärahan puitteissa kunta tekee strategisesti tärkeitä maahankintoja kunnan kehittämiseksi. 56.000 euron osuus maanhankinnan budjetista kohdistuu kirjaamiskuluihin, kiinteistöntoimitusmaksuihin, ei-palautuskelpoisiin liittyviin sekä kiinteistöjen perusparannuskuluihin ja esirakentamiseen. Lisäksi investointiohjelmaan on kirjattu maan myyntituloja 25.000 euroa. Myyntitulot ovat tavanomaisia myyntituloja tonttien ja maa-alueiden myynnistä.

Elinkeinopalveluille on varattu 50.000 euron investointimääräraha yritystonttien esirakentamiseen. Yritystonttien esirakentaminen edesauttaa tonttien myyntiä, koska yrittäjillä itsellään on harvoin resursseja ja tahtoa tehdä esirakennustöitä tonteilla.